

**T.C. ULAŖTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI**

TÜRKİYE ACIL YOL REHABİLİTASYONU VE YENİDEN YAPIM PROJESİ

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI

CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001

Final

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 2 / 32

Bağlıca Mah. Çambayırı Cad. Çınar Plaza No:66/5 06790 Etimesgut/ ANKARA

Tel: +90 312 472 38 39 Faks: +90 312 472 39 33

Web: cinarmuhendislik.com

E-mail: cinar@cinarmuhendislik.com

Bu raporun tüm hakları saklıdır.

Raporun tamamı ya da bir bölümü, 4110 sayılı Yasa ile değişik 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca, Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça; hiçbir şekil ve yöntemle sayısal ve/veya elektronik ortamda çoğaltılamaz, kopya edilmez, çoğaltılmış nüshaları yayımlanamaz, ticarete konu edilemez, elektronik yöntemlerle iletilemez, satılamaz, kiralanamaz, amacı dışında kullanılamaz ve kullanılamaz.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 3 / 32

Proje Sahibi	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)
Adres	Devlet Mah. İnönü Bulvarı No:14 06420 Çankaya/ANKARA
İletişim Numaraları	Telefon: +90 (312) 449 90 00 Faks: +90 (312) 449 71 55 E-posta: info@kgm.gov.tr
Proje Adı	Türkiye Acil Yol Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi
Proje Konumu	Hatay-Gaziantep-Adıyaman-Malatya-Elazığ
Danışman	Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş. Uluslararası Finansmanlı Projeler Daire Başkanlığı
Adres	Bağlıca Mah. Çambayırı Cad. Çınar Plaza No: 66/5 06790 Etimesgut / ANKARA
İletişim Numaraları	Telefon: +90 (312) 472 38 39 Faks: +90 (312) 472 39 33 E-posta: cinarmuhendislik.com
Tarih: Temmuz 2024	

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 4 / 32

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	4
TABLolar LİSTESİ	5
ŞEKİLLER LİSTESİ	5
KISALTMALAR VE TANIMLAMALAR	6
1 GİRİŞ	7
1.1 Proje Açıklaması	7
1.2 Kapsam ve Hedefler	10
2 YASAL ÇERÇEVE	11
2.1 Ulusal Mevzuat	11
2.2 Uluslararası Standartlar	12
2.2.1 AİIB'nin Çevresel ve Sosyal Çerçevesi	12
2.2.2 Diğer Standartlar.....	13
3 KURUMSAL DÜZENLEMELER	15
3.1 Organizasyon Yapısı.....	15
3.2 Roller ve Sorumluluklar	17
4 TOPLUMSAL CİNSİYET DEĞERLENDİRMESİ	19
4.1 Cinsiyetle İlgili Riskler	21
4.1.1 Nüfus Akışına Bağlı Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz Riskleri.....	21
4.1.2 Çalışma Koşulları ve Kadın İstihdamı.....	21
4.2 Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği	22
4.2.1 Bulaşıcı hastalıklar.....	22
4.2.2 Sosyal Çatışma Riski.....	22
4.2.3 Güvenlik Sorunları	23
4.3 Çocuk İşçiliğinin ve Zorla Çalıştırmanın Önlenmesi	23
4.4 Hassas/Dezavantajlı Bireyler/Gruplar.....	24
4.5 Arazi Edinimi ve Geçim Kaynağı	25
4.6 Projenin Paydaş Katılımı ve Şikayet Giderme Mekanizması	26
5 TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI	27
6 İLGİLİ/REFERANS DOKÜMANLAR	32

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 5 / 32

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Proje Özet Bilgileri	7
Tablo 2. Alt Projelerin Sınıflandırılması	7
Tablo 3. TCEP'in Uygulanmasına İlişkin Ulusal Yasalar	11
Tablo 4. TCEP'in Uygulanmasına İlişkin Rol ve Sorumluluklar	17
Tablo 5. Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı	27

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Proje Lokasyonları Haritası	9
Şekil 2. ÇSYS Organizasyon Yapısı	16
Şekil 3. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Düzeyleri	19
Şekil 4. Türkiye'deki Suriyeli Mülteciler	25

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 6 / 32

KISALTMALAR VE TANIMLAMALAR

AİIB	Asya Altyapı Yatırım Bankası
BM	Birleşmiş Milletler
CEDAW	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi
CSİ/CT	Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇINAR	Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.
ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSDL	Çevresel ve Sosyal Dışlanma Listesi
ÇSDT	Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSEP	Çevresel ve Sosyal Eylem Planı
ÇSP	Çevresel ve Sosyal Politikalar
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
GKAS	Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler
HG	Hassas Gruplar
HİS	Halkla İlişkiler Sorumlusu
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
PKP	Paydaş Katılım Planı
Proje	Türkiye Acil Yol Rehabilitasyonu ve Yeniden Yapım Projesi
ŞGM	Şikayet Giderme Mekanizması
TAG	Tarsus Adana Gaziantep
TCDŞT	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz
TCEP	Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı
TSG	Toplum Sağlığı ve Güvenliği
YYP	Yeniden Yerleşim Planı

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 7 / 32

1 GİRİŞ

Türkiye Acil Yol Rehabilitasyonu ve Yeniden Yapım Projesi'nin (Proje), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) tarafından, ulusal düzenlemelere ve Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) politikalarına uyumun etkin bir şekilde yürütülmesini ve uygulanmasını sağlamak amacıyla hazırlanması ve uygulanması planlanmaktadır.

Proje, Şubat 2023'te Türkiye'nin güneydoğusunda meydana gelen depremlerde hasar gören yolların, tünellerin ve köprülerin rehabilite edilmesi ve yeniden inşa edilmesidir. Proje faaliyetleri, gerekli güvenlik ve kapasite standartlarını karşılamak için ulaşım altyapısının rehabilitasyonu ve geliştirilmesinin yanı sıra gelecekte sismik olayların etkilerini azaltmak ve bunlara dayanmak için iklime dayanıklı önlemlerin entegrasyonunu içerecek beş (5) alt proje aracılığıyla uygulanacaktır. Alt projeler, Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü (Mersin) ve Karayolları 8. Bölge Müdürlüğü (Elazığ) yetki alanları içinde yer almaktadır.

Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçevesine (ÇSÇ) göre, depremler nedeniyle acil yardım ihtiyacı göz önüne alındığında, önerilen proje için çevresel ve sosyal (Ç&S) değerlendirmeye ilişkin aşamalı yaklaşım kullanılmaktadır. Bu kapsamda, Karayolları 5.Bölge Müdürlüğü ile Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş. (ÇINAR) arasında 14.02.2024 tarihinde AIIB standartlarına ve ulusal mevzuata uygun Çevresel ve Sosyal Dokümantasyon hazırlanması için sözleşme imzalanmıştır.

1.1 Proje Açıklaması

Ana Proje özet bilgileri Tablo 1'de, ilgili Bölge Müdürlüklerine göre sınıflandırılan alt projeler ise Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 1. Proje Özet Bilgileri

Proje Adı	Türkiye Acil Yol Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi
Proje Numarası	P000848
Sektör/Alt Sektör	Ulaşım/Yollar
Finansman Durumu	Hazırlık Aşamasında
Nesnel	Türkiye'nin depremden etkilenen bölgelerinde bulunan temel ulaşım altyapısını rehabilite ederek bağlantıyı yeniden sağlamak ve malların ve insanların güvenli ve verimli bir şekilde hareket etmesini sağlamak
Ç&S Kategorisi	Kategori B

Tablo 2. Alt Projelerin Sınıflandırılması

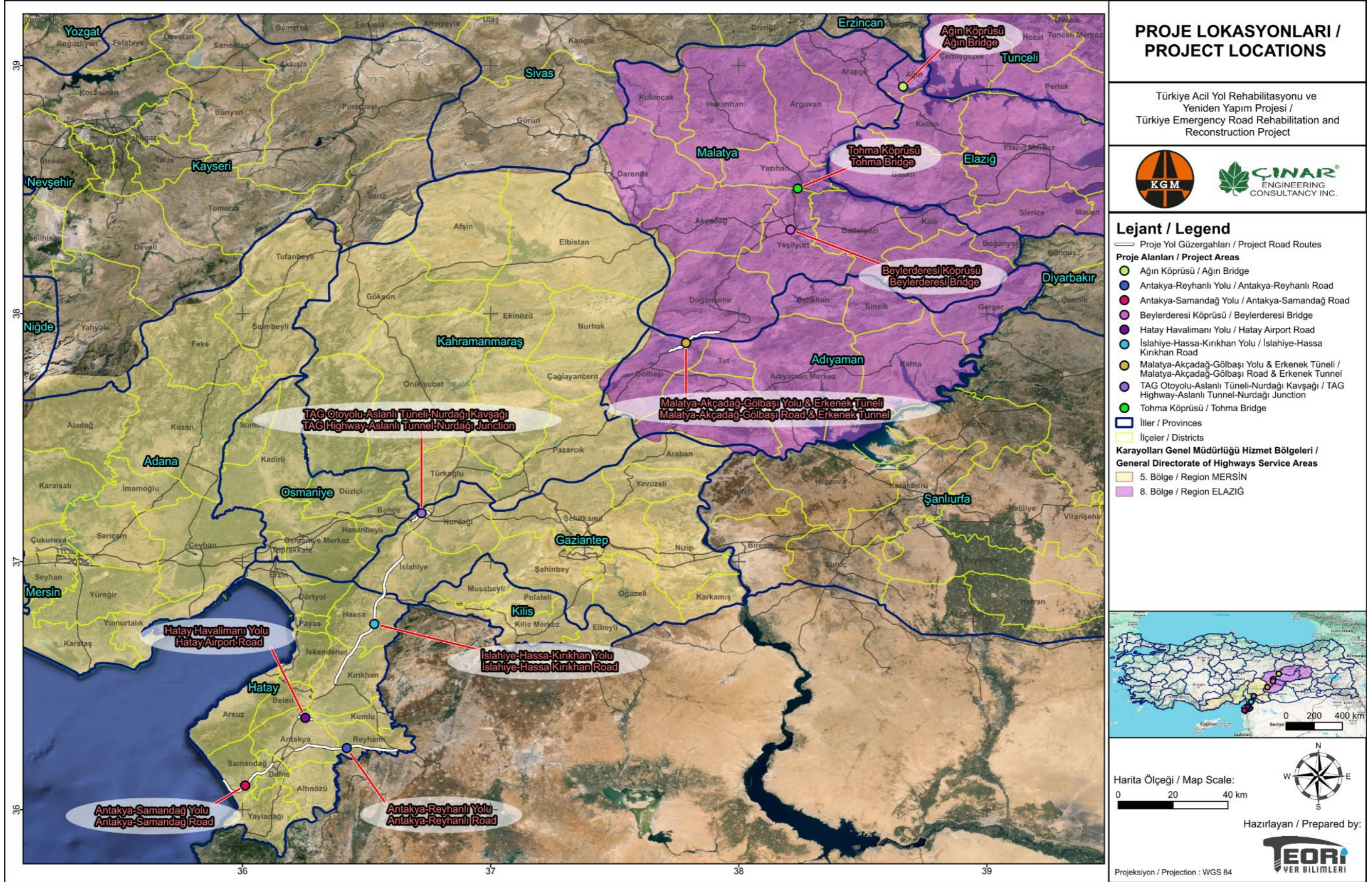
Sorumlu Bölge Müdürlüğü	Alt Proje No.	Alt Proje Adı	İl/ İlçe
5. Bölge Müdürlüğü (Mersin)	1	TAG Karayolu Aslanlı Tüneli (Km:214+490)-Nurdağı Kavşağı (Km:223+115) Kesimi, Her Türlü Hasarın Onarımı ve Bu Kesimdeki Viyadüklerin Depreme Karşı Güçlendirilmesi Yapım İşi	Gaziantep/ Nurdağı
	2	İslahiye-Hassa-Kırıkhan Yolu (Km:24+500-84+500), Antakya-Reyhanlı Yolu (Km:0+000-42+500) Bitümlü Sıcak Karışım Onarım İşi, Hatay Havalimanı Yolu Zemin İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı Yapım İşi	Hatay
	3	Antakya-Samandağ Yolu (Samandağ Geçişi Dahil) Km:0+000-26+850 Kesimi İkmal Yapım İşi	Hatay/ Samandağ
8. Bölge Müdürlüğü (Elazığ)	4	(Malatya-Akçadağ) Kavşak - Gölbaşı Yolu (Depremde hasar gören Erkenek Tüneli ve depremde hasar gören Erkenek Tüneli-Karanlıkdere kesimi yapım işleri)	Malatya/ Doğanşehir Adıyaman/ Gölbaşı
	5	Depremde Hasar Gören Teknolojik Köprülerin Onarımı (Tohma, Ağın, Beylerderesi Köprüleri Deprem Hasar Onarımı)	Malatya Elazığ

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 8 / 32

Alt projelere ilişkin il ve ilçe bilgileri Tablo 2'de özetlenmiştir. Proje, Hatay, Gaziantep, Malatya, Elazığ ve Adıyaman illerini kapsamaktadır. Tüm alt projelerin konumlarını gösteren harita Şekil 1'de verilmektedir.

Şekil 1. Proje Lokasyonları Haritası

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 10 / 32

1.2 Kapsam ve Hedefler

Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımına ilişkin önerilerin işlerlik kazanmasını sağlayacak olan bu Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı (TCEP), Ulusal Mevzuat ve AİIB'nin ÇSYS'si ile uyumlu olarak geliştirilmiştir.

TCEP, Proje faaliyetleri sırasında dikkate alınması gereken belirli toplumsal cinsiyet hususlarını içermektedir. Ayrıca, bu önlemlerin ve faaliyetlerin uygulanmasının izlenmesine yardımcı olacak göstergeleri de tanımlar.

TCEP'in temel amacı, toplumsal cinsiyete duyarlı faaliyetlerin hayata geçirilmesini sağlayarak projenin ortak faydalarını en üst düzeye çıkarmaktır. Bu kapsamda, ulusal ve uluslararası kalkınma hedefleri doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaygınlaştırılması hedefi ile tutarlı bir toplumsal cinsiyet perspektifinin bütünleşmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu yaklaşıma dayanarak, TCEP, potansiyel olumsuz riskleri yönetmek ve azaltmanın yanı sıra, projenin yaşam döngüsü boyunca toplumsal cinsiyet eşitliği fırsatlarını, değişimin itici güçlerini ve olumlu toplumsal cinsiyet dinamiklerini teşvik etmek için geliştirilmiştir.

TCEP, Paydaş Katılım Planı (PKP) ve Yeniden Yerleşim Planı (YYP) dahil olmak üzere Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) ile yakından entegre edilmiştir. Projenin etkilerine yönelik etki azaltma önlemlerini içeren ve halihazırda toplumsal cinsiyetle ilgili hususları içeren Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme Planını (ÇSYS) desteklemektedir. TCEP'in uygulama sorumluluğu KGM'ye tanımlanmış olmakla birlikte, bu belge aynı zamanda Proje kapsamında faaliyet gösteren tüm yükleniciler (alt yüklenicisi dahil), mal ve hizmet sağlayıcılar için de bağlayıcıdır. Bu belge, ulusal mevzuat ve uluslararası düzenlemelerde toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin politika çerçevesini ve kurumsal yapıyı ana hatlarıyla ortaya koyan genel bir toplumsal cinsiyet değerlendirmesi sunmakta ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmeyi ve kadınların Projeye katılımını artırmayı amaçlamaktadır. TCEP, proje uygulaması boyunca gerçekleştirilecek eylemleri özetleyen toplumsal cinsiyet eylem planını sunar.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 11 / 32

2 YASAL ÇERÇEVE

2.1 Ulusal Mevzuat

Ulusal düzenleyici çerçeve, kadın haklarını koruyan çeşitli yasaları içermektedir. Türkiye'de istihdamda cinsiyete dayalı ayrımcılığı yasaklayan yasalar bulunmaktadır. Bu TCEP'in uygulanmasına ilişkin ulusal yasaların özeti Tablo 3'te verilmektedir.

Tablo 3. TCEP'in Uygulanmasına İlişkin Ulusal Yasalar

Düzenleme
6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 20.03.2012/28239 Son Değişiklik Tarihi 19.08.2017
5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 12.10.2004/25611 Son Değişiklik Tarihi 14.07.2021
5840 Sayılı Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 24.03.2009/27179 Son Değişiklik Tarihi 02.07.2018
3294 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Etme Kanunu Resmi Gazete Tarihi/Numarası: 14.06.1986/19134 Son Değişiklik Tarihi: 02.07.2018
2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu Resmi Gazete Tarihi/Numarası: 27.05.1983/18059 Son Değişiklik Tarihi 16.04.2020
65 Yaş ve Üzeri ile Yoksul ve Yalnız Olan Türk Vatandaşlarına Düzenli Nakdi Desteği Hakkında Kanun 2022 Sayılı Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 10.07.1976/15642 Son Değişiklik Tarihi 11.05.2018

Türkiye, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) 1986 yılında onaylamış ve 1999 yılında 15. ve 16. maddelerdeki çekinceleri kaldırmıştır. Pekin Deklarasyonu ve CEDAW İhtiyari Protokolü sırasıyla 1995 ve 2002 yıllarında imzalanmıştır.

Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik ilk kurumsal çerçeve, *kamu politikalarında toplumsal cinsiyet bilincini artırmak amacıyla 1987 yılında Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde oluşturulan 'Kadınlara İlişkin Politikalar Danışma Kurulu'*dur. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), CEDAW'ın amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla 1990 yılında kurulmuştur. Diğer uluslararası taahhütler arasında Birleşmiş Milletler Şartı, İnsan Hakları Beyannamesi (1948) ve Her Türlü Cinsiyet Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi bulunmaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği için mekanizmalar, programlar ve planlar oluşturmak için bir dizi politika ve strateji uygulamaya konulmuştur. KSGM, eğitim, sağlık, yoksulluk ve karar alma süreçlerine erişimde toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliğin ortadan kaldırılmasına odaklanan 2009-2013 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı'nı hazırladı. Türkiye Cumhuriyeti'nin 11. Ulusal Kalkınma Planı 2019-2023, kadınları güçlendirmek, onlara karşı ayrımcılığı önlemek ve kadınların erkeklere sunulan haklara, fırsatlara ve olanaklara eşit erişimini sağlamak için hedefler ve önlemler içermektedir.

Kabul edilen diğer politika belgeleri arasında Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Stratejisi ve Eylem Planı (2018-2023), Şiddet ve Kadınlara Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020) ve Kadın İstihdamı Ulusal Eylem Planı (2016-2018) yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024-2028) özellikle yerel düzeyden başlayarak kadınların haklar konusunda fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi yolunda, kadınların ekonomik, sosyal, kültürel hayata ve her düzeydeki karar alma mekanizmalarına aktif katılımını artırmaya yönelik politika ve tedbirler tanımlanmıştır.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 12 / 32

On İkinci Kalkınma Planı, kadınların istihdamı ve ekonomik katılımına ilişkin aşağıdaki hedefli politikalara ve önlemlere dikkat çekmiştir ve bunlar da bu TCEP ile doğrudan ilişkilidir¹.

- Kadınların ekonomik hayata aktif katılımını artırmak amacıyla illerin farklı işgücü ihtiyaçları göz önünde bulundurularak eğitim, staj, işbaşı eğitimi gibi uygulamalar etkin bir şekilde sürdürülecek.
- Kurumlar tarafından toplanan veriler cinsiyet, yaş, göçmenlik durumu, engellilik ve coğrafi konum gibi nitelikler baz alınarak üretilecek ve buna dayalı analizler gerçekleştirilecektir.
- Kadın-erkek fırsat eşitliğine duyarlı bütçeleme çalışmaları yaygınlaştırılarak bütçeleme süreçlerine entegre edilecek.
- Kadınların eğitim, istihdam ve karar alma mekanizmalarına katılımını ve temsilini artırmak için kota ve ek destekler gibi "geçici özel tedbirler" tanımlanacak ve uygulanacaktır.
- Nüfusun yarısını oluşturan kadınların kamu, özel sektör, siyaset dahil olmak üzere tüm karar alma mekanizmalarında ve yönetimin her kademesinde temsiliyetinin ve katılımının artırılması hedefiyle kademeli bir geçiş için çalışmalar yürütülecek.
- Kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel hayata eşit katılımının yanı sıra eşit işe eşit ücret ilkesinin benimsendiği koşullarda istihdamları artırılacaktır.
- Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremlerden etkilenen kadın üretici ve girişimcilerin yeniden hayata kavuşmaları ve hayata tutunmaları için üretim, yenilikçi teknolojiler, iş birliği ve psikolojik güçlendirmeyi içeren program ve projeler hayata geçirilecek.
- Kadına yönelik şiddet, erken ve zorla evliliklerle sıfır tolerans ilkesiyle mücadele edilecek, şiddet önlenecek, şiddet mağdurları güçlendirilecektir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde sunulması için kurumsal kapasite geliştirilecek, hizmet standartları uygulanacak, sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir veriler toplanacaktır.

2.2 Uluslararası Standartlar

2.2.1 AIIB'nin Çevresel ve Sosyal Çerçevesi

AIIB, Anlaşma Maddelerinde (Maddeler) belirtildiği gibi amacı (a) altyapıya ve diğer üretken sektörlerle yatırım yaparak Asya'da sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı teşvik etmek, zenginlik yaratmak ve altyapı bağlantısını geliştirmek; ve (b) diğer çok taraflı ve iki taraflı kalkınma kurumlarıyla yakın işbirliği içinde çalışarak kalkınma zorluklarının ele alınmasında bölgesel işbirliğini ve ortaklığı teşvik etmek.

Maddeler, AIIB'nin operasyonlarının diğer politikaların yanı sıra çevresel ve sosyal etkileri ele alan politikalara uymasını gerektirmektedir. Çevresel ve Sosyal Çerçeve (ÇSÇ), AIIB'nin çevresel ve sosyal etkileri ele alan politikasını içermektedir. Kasım 2022'de değiştirilen ÇSÇ, Mayıs 2021 ÇSÇ'nin yerini almış ve 22 Kasım 2022'de yürürlüğe girmiştir.

Çevresel ve Sosyal Politika (ÇSP) hükümleri ve Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS'ler), AIIB tarafından finanse edilen projelerin çevresel ve sosyal olarak sürdürülebilir olmasını sağlamak için tasarlanmış bu çerçevenin ayrılmaz parçasıdır.

ÇSP Vizyon Beyanı, AIIB'nin müşterilerine, projeleri kapsamında toplumsal cinsiyete özgü potansiyel fırsatların yanı sıra cinsiyete özgü olumsuz riskleri ve etkileri belirleme ve bu tür etki ve riskleri önlemek veya azaltmak için uygun olduğu durumlarda toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (TCDS) risklerini belirleme ve ele alma önlemleri de dahil olmak üzere hafifletme önlemleri geliştirme desteğini vurgulamaktadır. Banka ayrıca, müşterilerinin desteklediği

¹ https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Planı_2024-2028_11122023.pdf

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 13 / 32

Projelerde yıldırma da dahil olmak üzere cinsel sömürü ve istismar (CSİ), cinsel taciz (CT) risklerini belirleme ve ele alma çabalarını desteklemektedir. Projenin sosyal risklerini ve etkilerini gözden geçirirken, orantısız toplumsal cinsiyet etkilerine ve potansiyel olarak etkilenen çeşitli insan türlerinin hassaslığına özel önem vermektedir.

ÇSP paragraf 21, fırsat eşitliği, adil muamele, ayrımcılık yapmama, örgütlenme özgürlüğü, toplu pazarlık hakkı ve bir işyeri şikayet giderme mekanizmasına erişime dayalı sağlam bir işgücü yönetimi ilişkisine atıfta bulunur. ÇSP'nin 23.2 maddesi, toplumsal cinsiyete duyarlı, kapsayıcı, erişilebilir, duyarlı ve hassas grupların ihtiyaçlarına göre uyarlanmış anlamlı istişareleri vurgular.

ÇSP paragraf 47, projeler kapsamında TCDŞ risklerinin tanımlanması ve yönetilmesi gerekliliğinin altını çizmektedir. Cinsiyete özgü olumsuz risklerin ve etkilerin belirlenmesini, bunları azaltmak için hafifletme önlemlerinin geliştirilmesini ve izleme ve değerlendirme amacıyla cinsiyete göre ayrıştırılmış verilerin uygun bir ayrıntı düzeyinde toplanmasını gerektirir. Toplumsal cinsiyetle ilgili endişeler ve TCDŞ ile ilgili şikayetler de dahil olmak üzere, Proje'den etkilenen kişilerin Proje kapsamındaki endişelerini ve şikayetlerini derhal ele almak için toplumsal cinsiyete duyarlı Şikayet Düzeltme Mekanizmalarının tasarlanmasına özel önem verilmektedir.

ÇSP'nin 58.5 Maddesi Çalışma ve Çalışma Koşulları ile ilgilidir ve projeye ilgili istihdam ilişkisinin herhangi bir yönüyle ilgili olarak fırsat eşitliği, adil muamele ve ayrımcılık yapmama ilkelerinin uygulanmasını vurgular.

ESS2 Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim, cinsiyete göre farklılaşmış geçim kaynaklarının belirlenmesini ve cinsiyetle ilgili risklerin ve İstemsiz Yeniden Yerleşimin farklı etkilerinin ele alınmasını gerektirir. ESS2'nin 23. paragrafı, tazminatın belirlenmesinde ve ödenmesinde ve diğer hakların sağlanmasında toplumsal cinsiyete ilişkin hususları vurgulamaktadır.

AİIB , toplumsal cinsiyet eşitliğini ve engellilerin dahil edilmesini teşvik etmek için Çevresel ve Sosyal Çerçevesine (ÇSÇ) sağlam hükümler entegre etmiştir. Bu hükümler, AİIB tarafından finanse edilen projelerin, kadınların ve engelli bireylerin özel ihtiyaç ve endişelerine öncelik vermesini ve bunları ele almasını sağlamayı, altyapı geliştirmede daha fazla eşitlik ve erişilebilirliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. AİIB, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve engellilerin proje desteğine dahil edilmesine öncelik vererek, kapsayıcı proje tasarımlarını teşvik ederken müşterilere cinsiyete özgü fırsatları ve riskleri belirlemede aktif olarak yardımcı olur. Banka ayrıca, cinsiyet ve TCDŞT ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere endişeleri derhal ele almak için şeffaf ve erişilebilir şikayet giderme mekanizmalarını vurgulamaktadır.

2.2.2 Diğer Standartlar

AİIB ÇSS'nin yanı sıra bu TCEP'e temel oluşturan uluslararası standartlar aşağıda listelenmiştir.

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB)²
- Ekvator Prensipleri (EP'ler) IV³
- Türkiye tarafından imzalanan temel ILO Sözleşmeleri⁴
- No.29: Zorla Çalıştırma Sözleşmesi (1930)
- No.87: Örgütlenme Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Sözleşmesi (1948)
- No.98: Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi (1949)
- No.100: Eşit Ücret Sözleşmesi (1951)
- No.105: Zorla Çalıştırmanın Yasaklanması Sözleşmesi (1957)

² <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

³ https://equator-principles.com/app/uploads/The-Equator-Principles_EP4_July2020.pdf

⁴ <https://www.ilo.org/regions-and-countries/europe-and-central-asia/turkiye/conventions-ratified-turkiye>

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 14 / 32

- No.111: Ayrımcılık (İstihdam ve Meslek) Sözleşmesi (1958)
- No.138: Asgari Yaş Sözleşmesi (1973)
- No.182: Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimleri Sözleşmesi (1999)
- ILO İnşaat Sektörü Sosyal Uygunluk Denetimi El Kitabı
- SOSYAL UYGUNLUK 01 - Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Kurallar ve Yönergeler
- SOSYAL UYGUNLUK 02 - İnşaat Sektöründe Sosyal Uygunluk Yönetim Sistemi
- SOSYAL UYGUNLUK 03 - İnşaat Sektörü Tedarik Zincirinde Sosyal Uygunluk Yönetimi
- SOSYAL UYGUNLUK 04 - İnşaat Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasına Yönelik Adımlar
- SOSYAL UYGUNLUK 05 - İnşaat Sektöründe Çalışma ve Dinlenme Sürelerinin Düzenlenmesi
- SOSYAL UYGUNLUK 06 - İnşaat Sektöründe Adil Ücretlendirme
- SOSYAL UYGUNLUK 07 - Çalışanların Sosyal Yönetim Sistemine Katılımı ve Korunması
- SOSYAL UYGUNLUK 08 - İnşaat Sektöründe İstihdamın Sürekliliği
- SOSYAL UYGUNLUK 09 - İnşaat Sektöründe Şiddet, Taciz ve Ayrımcılığın Önlenmesi
- SOSYAL UYGUNLUK 10 - İnşaat Sektöründe Rüşvet ve Yolsuzluğun Önlenmesi
- SOSYAL UYGUNLUK 11 - İnşaat Sektöründe Yabancı İşçi Çalıştırılması
- SOSYAL UYGUNLUK 12 - İnşaat Sektöründe Atık Yönetimi ve Enerji
- SOSYAL UYGUNLUK 13 - İnşaat Sektöründeki Hassas Gruplar: Genç, Kadın, Hamile, Emzirme, Engelli ve 50+ Çalışan
- ILO 190 Çalışma Yaşamında Şiddet ve Tacizin Önlenmesine İlişkin Sözleşme⁵

⁵ https://webapps.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C190

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 15 / 32

3 KURUMSAL DÜZENLEMELER

TCEP, AİB gerekliliklerine uygun olarak ve organizasyonel düzenlemeler doğrultusunda uygulanacaktır.

3.1 Organizasyon Yapısı

KGM, Maliye Bakanlığı'na bağlı, finans için özel bütçeli bir kamu kurumudur. KGM'nin ülkenin karayolu altyapısının planlanması, inşası, bakımı ve yönetimi ile ilgili bir dizi sorumluluğu vardır KGM'nin görevleri aşağıda özetlenmiştir.

- **Karayollarının planlanması ve geliştirilmesi:** KGM, Türkiye'nin karayolu ağının inşası ve genişletilmesi için plan ve stratejiler geliştirmekten sorumludur.
- **Karayollarının yapımı ve bakımı:** KGM, hem kentsel hem de kırsal alanlar dahil olmak üzere Türkiye genelinde karayollarının yapımını, bakımını ve onarımını denetler.
- **Trafik yönetimi:** KGM, trafik akışını yönetmek, güvenlik önlemlerini uygulamak ve karayollarında ulaşım verimliliğini artırmakla ilgilenmektedir.
- **Yol güvenliği:** KGM, tabelalar, hız sınırları ve trafik yaptırımı gibi önlemleri uygulayarak yol güvenliğini artırmak için çalışır.
- **Çevrenin korunması:** KGM, otoyol yapım ve bakım projelerinde çevre üzerindeki etkilerini en aza indirmek için çevresel faktörleri dikkate alır.
- **Diğer kurumlarla koordinasyon:** KGM, ulaşım ve altyapı geliştirmede yer alan diğer devlet kurumları, yerel makamlar ve özel sektör kuruluşlarıyla işbirliği yapar.

Merkezi Ankara'da bulunan KGM, ülke genelinde stratejik olarak konumlandırılmış 18 Bölge Müdürlüğünden oluşan bir ağ aracılığıyla faaliyet göstermektedir.

KGM, Ankara'daki merkez ofisleri ve iki Bölge Müdürlüğü (5. ve 8.) aracılığıyla faaliyet gösteren projenin uygulayıcı kuruluşu olarak hizmet vermektedir. Alt projeler, buldukları alandan sorumlu Bölge Müdürlüğü tarafından uygulanmakta ve denetlenmektedir.

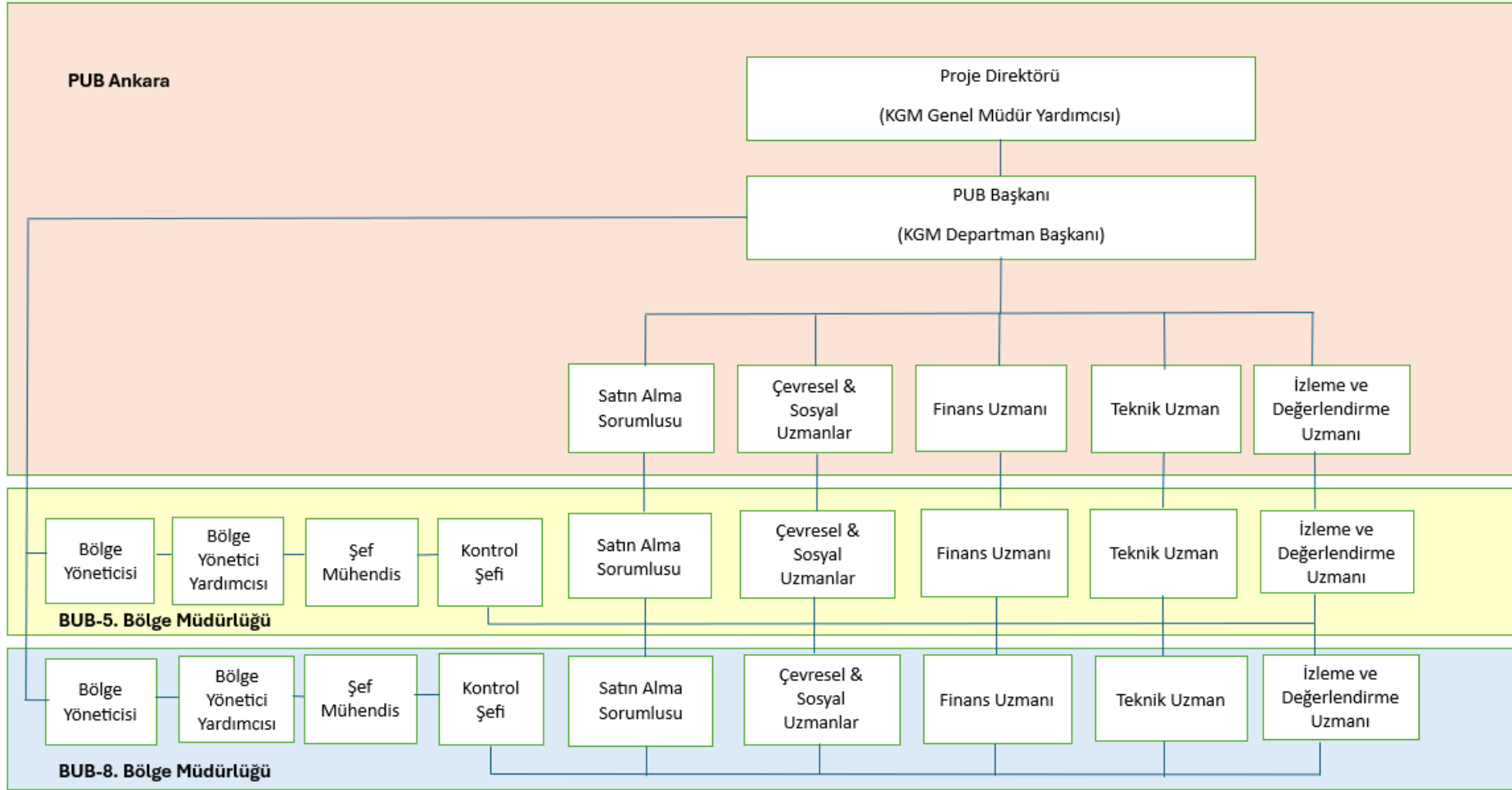
Projede Ankara'da bir Proje Uygulama Birimi (PUB) ve 5 ve 8 Bölge Müdürlükleri bünyesinde iki Bölgesel Proje Uygulama Birimi (BPUB) bulunacaktır. PUB öncelikle proje hazırlama ve uygulamasını koordine ederken, BPUB'lar kendi alt projelerine özgü günlük faaliyetleri, tedariki, denetimi ve izlemeyi yönetecektir. KGM bünyesinde kurulan PUB, Proje Direktörü, PUB Başkanı, Çevresel ve Sosyal Uzman(lar), Satın Alma Uzmanı, Finansal Yönetim (FYU) Uzmanı, Teknik Uzman ve İzleme ve Değerlendirme (İ&D) Uzmanı ile iki BPUB'den oluşmaktadır. PUB ve her BPUB, projenin etkin bir şekilde uygulanmasını yönetebilmek için Ç&S personeline sahiptir. Türkiye Acil Yol Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi kapsamında kilit yerel yönetimler, bölgesel bir kuruluş olarak KGM bünyesinde faaliyet gösteren KGM 8. Bölge Müdürlüğü (Elazığ) ve KGM 5. Bölge Müdürlüğü'dür (Mersin)

Tablo 2'de listelenen alt projelerin rehabilitasyon ve yeniden inşa işlerinin yürütülmesini yürütecek olan Yükleniciler, Ç&S gerekliliklerinin sahada sorunsuz bir şekilde uygulanmasını sağlamak için tüm personelinin (varsa alt yüklenici personeli dahil) Ç&S sorumluluk bilincine sahip olmasından sorumlu olacaktır.

Proje sahibi olarak KGM, Proje ile ilgili ÇSYP ve TCEP dahil diğer alt projelerin yönetiminden ve gerekli mekanizmaların Yükleniciler tarafından geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamaktan sorumludur. Bu Projenin TCEP'i, KGM'nin ÇSYS'si kapsamında yönetilecektir. KGM, kendi organizasyon şemasına uygun olarak, Proje kapsamındaki ana yüklenicilerin, yönetim ve eylem planlarında tanımlanan faaliyetleri amaçlarına uygun olarak yürütmelerini sağlamak amacıyla izleme ve koordinasyon faaliyetlerini yürütecektir. Bu bağlamda KGM'nin organizasyon yapısı Şekil 2'de sunulmaktadır.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 16 / 32

Şekil 2. ÇSYS Organizasyon Yapısı

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 17 / 32

3.2 Roller ve Sorumluluklar

Proje sahibi olarak KGM, aşağıdaki rol ve sorumluluklara göre GAP'ın uygulanmasından ve izlenmesinden sorumludur. Bu bağlamda KGM Proje Uygulama Biriminin (PUB) ve Yüklenicinin görev ve sorumluluklarına ilişkin çerçeve Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4. TCEP'in Uygulanmasına İlişkin Rol ve Sorumluluklar

KGM Proje Yürütücüsü   <u>Proje Direktörü ve PUB Başkanı</u>   Projenin veya programın merkezi düzeyde genel koordinasyonundan ve yönetiminden sorumludur. ÇSYP kapsamındaki tüm taahhütlerin yerine getirilmesi ile birlikte TCEP ve ilgili Ç&S alt yönetim planlarının etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması. TCEP'in Yüklenici ile Paylaşılması TCEP'in uygulanmasına ilişkin olarak Banka'ya periyodik raporlama (altı ayda bir olarak belirlenir). Mühendislik, güzergâh, mevzuat, çevresel-sosyal etkiler, Proje stratejisi veya Paydaşlar ile ilgili değişiklikler meydana geldiğinde, TCEP'in ilgili değişikliklere göre güncellenmesini sağlamak. <u>Çevre, Sosyal ve İ&E Uzmanları</u>   İhtiyaç duyulması halinde tüm Proje personeline Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı'nda tanımlanan eğitimlerin verilmesi. TCEP uygulamalarının izleme ve denetiminin yapılmasını ve Banka'ya raporlanmasını sağlamak. Yüklenici faaliyetlerinin TCEP gerekliliklerine uygun olarak denetlenmesi. Çalışanlar için tanımlanan eğitim ve eylemlerin uygulanmasını sağlamak için Yükleniciler için izleme faaliyetleri yürütmek. Proje standartlarına uygunluğun sağlanması ve uygunsuzluk durumunda yükleniciye gerekli acil düzeltmelerin yaptırılması. Paydaş katılımının TCEP gerekliliklerini içerecek şekilde yürütülmesini sağlamak. Gerektiğinde Boşluğu güncellemek. Şikayet Giderme Mekanizmasının TCEP gerekliliklerini içerecek şekilde uygulanması. Planın uygulanması ile ilgili yüklenicilerden gerekli verileri toplayarak ilerleme raporlarını hazırlamak. <u>Satın Alma Müdürü</u>   Projenin uygulanması için gerekli olan mal, hizmet ve işlerin satın alınması için satın alma sürecinin yönetilmesi. Pazar araştırması, tedarikçi değerlendirmesi ve rekabetçi ihale süreçleri ile potansiyel tedarikçi, yüklenici ve satıcıların belirlenmesi sürecinde toplumsal cinsiyet eşitliği, çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmaya karşı hazırlanan eğitim ve davranış kurallarına uygun olarak süreci yönetmek. Anlaşmaların proje gereksinimlerini karşıladığından ve riskleri azalttığından emin olmak için seçilen tedarikçiler ve yüklenicilerle sözleşme hüküm ve koşullarını müzakere etmek. Satın alma politikalarına, prosedürlerine ve düzenlemelerine uygunluğun sağlanması ve satın alma işlemlerinin ve belgelerinin doğru kayıtlarının tutulması. İşbirliğini, iletişimi ve karşılıklı güveni artırmak için tedarikçiler ve yüklenicilerle olumlu ilişkiler kurun ve sürdürün.
BPUB   Merkezi PUB tarafından sağlanan yönergelere ve talimatlara göre bölgesel veya yerel düzeyde proje faaliyetlerinin uygulanmasından sorumludur. ÇSYP kapsamındaki tüm taahhütlerin yerine getirilmesi ile birlikte ÇSYP'nin uygulanmasının sağlanması. Etkili proje uygulamasını sağlamak ve yerel endişeleri ele almak için topluluklar, hükümet yetkilileri ve STK'lar dahil olmak üzere yerel paydaşlarla etkileşim. Kendi bölgelerinde proje uygulaması için gerekli mallar, hizmetler ve işler için satın alma süreçlerini ve sözleşme yönetimini yönetmek. Bölgesel düzeyde uygulama zorluklarını ve darboğazlarını belirlemek ve ele almak, çözüm bulmak için Merkezi PUB ve diğer paydaşlarla işbirliği içinde çalışmak.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 18 / 32

Süpervizyon Danışmanı

- İnşaat ve/veya rehabilitasyon işlerinin ve ekipmanların montajının denetlenmesi,
- Yüklenici tarafından sunulan hizmetlerin performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi,
- Çevresel, sosyal ve İSG konuları ile ilgili risk ve etkilerin belirlenmesi ve yönetilmesi,
- Gerekli durumlarda düzeltici faaliyetlerin başlatılmasını sağlamak, etki azaltıcı önlemlerin yüklenici tarafından uygulanmasını sağlamak,
- Yüklenicinin faaliyetlerini bu ÇSYP'de verilen tedbir ve taahhütler doğrultusunda periyodik olarak takip etmeyi ve denetlemeyi,
- ÇSYP'nin uygulanmasına ilişkin olarak KGM PUB/BPUB'ya periyodik izleme ve raporlama.

Müteahhit

- ÇSYP ve ilgili Ç&S alt yönetim planlarının tüm gerekliliklerinin yerine getirilmesi.
- KGM ve/veya AİB tarafından belirlenen ilave taahhütlerin uygulanması.
- İlgili Ç&S alt yönetim planları da dahil olmak üzere kendi sahasına özgü İnşaat ÇSYP'sini geliştirmek.
- Proje standartlarına uygunluğun sağlanması, ilgili tüm izin ve lisansların alınması.
- İnşaat faaliyetlerinin izlenmesi (varsa alt yüklenici faaliyetleri dahil) ve ÇSYP kapsamında tedbirlerin alınması.
- ÇSYP yapısına uygun uygulama ve izleme planlarının/prosedürlerinin geliştirilmesi, KGM'nin onayından sonra uygulanması.
- Proje kapsamında yetkin ÇSG personelinin istihdamı.
- Alt yüklenici personeli de dahil olmak üzere tüm proje personeline çevresel, sosyal ve iş sağlığı ve güvenliği konularında gerekli eğitimlerin verilmesi.
- Çevresel, sosyal iş sağlığı ve güvenliği kazalarının takibini ve analizlerini sağlamak.
- ÇSYP uygulamaları ile ilgili çevre teftişleri, izleme ve denetimleri, periyodik olarak KGM'ye raporlanması.
- Kaza ve olayların hızlı bir şekilde bildirilmesi ve Proje ömrü boyunca şantiyede olay kaydının tutulması.
- Değişim Yönetimi Süreci Formunun doldurulması ve nihai tasarım aşaması da dahil olmak üzere sürecin detayları ve sonuçları hakkında KGM ve AİB'nin bilgilendirilmesi yoluyla değişim sürecinin yönetiminin gerçekleştirilmesi.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 19 / 32

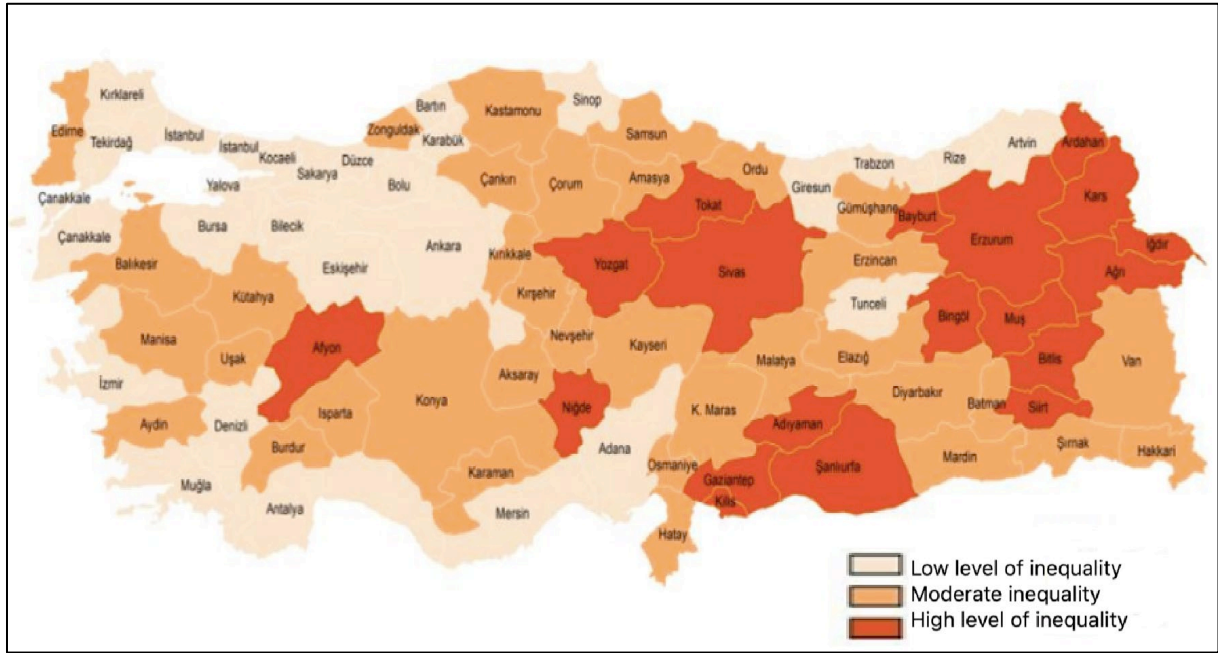
4 TOPLUMSAL CİNSİYET DEĞERLENDİRMESİ

ÇSED saha çalışmaları ve masa başı literatür ve veri çalışmaları sırasında, Projenin sosyal etkilerine ek olarak, Projenin toplumsal cinsiyet üzerindeki etkileri de değerlendirilmiştir.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) "Karşılaştırmalı 81 İl İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Karnesi 2018" raporunda, yerel düzeyde toplumsal cinsiyet eşitsizliği göstergeleri ve endeks puanlarına göre illerin durumu değerlendirildi⁶.

Raporda yer alan değerlendirmeye göre illerin cinsiyet göstergeleri açısından durumu aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

Haritada görüldüğü gibi Adıyaman ve Gaziantep illeri toplumsal cinsiyet göstergeleri açısından yüksek düzeyde eşitsizliğe sahiptir.

Kaynak: https://www.oran.org.tr/imaqes/dosyalar/20190918155744_2.pdf

Şekil 3. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Düzeyleri

Deprem sonrasında var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin daha da derinleştiği yapılan araştırmalar ve raporlar sonucunda ortaya çıktı.

Bu bağlamda, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin desteğiyle yayımlanan "Deprem Bölgelerinde Toplumsal Cinsiyet Analizi: Kadınların Adalet ve Adli Yardıma Erişimi" raporunda⁷ şu tespitler vurgulanmıştır:

- *Etkilenen 11 ilin nüfusunun yarısı kadın ve kız çocuklarından oluşuyor. 60 yaş üstü nüfusun %54'ü kadın; 3,5 milyon hanenin %8'inde en az bir çocuk bulunuyor ve bu hanelerde aile reisi kadın.*
- *Kadınlar, etkilenen illerdeki siyasi karar alma süreçlerinde yeterince temsil edilmiyor.*
- *Etkilenen bölgede kadınların işgücüne katılım oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür ve işgücüne katılım düşüktür, burada da istihdamda kadın ve erkek arasında ciddi bir cinsiyet farkı vardır.*
- *Tarım, bölgedeki ana sektörlerden biridir. Tarım sektöründe çalışan kadınların tamamına yakını ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır (%78,7; erkeklerde bu oran*

⁶https://www.tepav.org.tr/upload/files/1520402632-7.Karsilastirmalarla_81_Il_Icin_Toplumsal_Cinsiyet_Esitligi_Karnesi_2018.pdf

⁷ <https://rm.coe.int/tur-2023-wa2j-deprem-bolgelerinde-toplumsal-cinsiyet-analizi/1680ae1fad>

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 20 / 32

%20,2), dolayısıyla sosyal güvenlik yardımlarından, sağlık güvencesinden, sendikal haklardan mahrum kalmakta, kötü çalışma koşullarına ve düşük ücretlere maruz kalmaktadırlar.

- Deprem öncesi kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin resmi verilere göre, etkilenen bölgelerde yetkililere ihbar edilme oranı görece daha düşük, şiddet durumunda kabul edilme düzeyi ise daha yüksek.
- Depremden etkilenen illerin dağıldığı üç bölge arasında erken yaşta evlilik oranı ülke ortalamasının oldukça üzerinde.

Proje etki alanı (PEA) kapsamındaki rapor ve verilerde yer alan en önemli bulgulardan biri, özellikle tarım, hizmet ve sanayi sektörlerinde kadınların kayıt dışı çalışma oranının yüksek olduğu, deprem sonrasında ise hane reisi olarak geçimini sağlamaya devam eden ve ailesinin bakımından sorumlu olan kadınların oranının artmış olmasıdır⁸.

CEDAW Komitesi'nin 37 No.lu Genel Tavsiye Kararı'nda da altını çizdiği üzere, kadınlar ve kız çocukları toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri nedeniyle doğal afetlerin sonuçlarından daha olumsuz etkilenmektedir. İlgili karar, özellikle geçici yerleşimlerde fiziksel güvenlik eksikliğinin, güvenli ve erişilebilir altyapı ve hizmetlerin eksikliğinin kadınları ve kız çocuklarını etkilediğini belirtmektedir. Kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin artmasına neden olduğu da dikkat çekiyor.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından yayınlanan *Deprem Sonrası Kadın ve Kız Çocukları* raporu, PEA illeri olan Hatay, Malatya, Adıyaman ve Gaziantep'te yapılan saha araştırmalarına dayanarak, ⁹ TCDŞT risklerinin hem geçici barınma alanlarında hem de günlük yaşamda arttığını ortaya koydu. Özellikle çocuklar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden en çok etkilenen gruplar arasında yer alıyor. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir yansıması olarak kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesi ve erkek çocukların artan ekonomik zorluklar nedeniyle çocuk işçiliğine yönlendirilmesi sorununa da raporda yer verildi.

TCEP, toplumsal cinsiyet eşitliği ve sosyal içerme konularını projeye entegre etmeyi amaçlamaktadır. Birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yüksek olması yoksulluğun da yüksek olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ekonomik büyümenin ve yoksulluğun azaltılmasının önündeki en büyük engeldir.

Bu yaklaşımdan hareketle, Projenin bir alt eylem planı olan TCEP, Proje ömrü boyunca toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayarak Projenin ekonomik büyüme ve yoksulluğun azaltılması üzerindeki olumlu etkisini en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamındaki tüm alt projeler için Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti (ÇSDT) ve ÇSED'de yer alan değerlendirmeler, Proje faaliyetlerinin, Proje kamp alanlarının ve işçi akınının yerel topluluklar üzerinde herhangi bir demografik değişikliğe yol açmayacağı, cinsel sömürü ve istismar (CSİ), cinsel taciz (SH) konularında risk oluşturmayacağını ortaya koymuştur.

Bununla birlikte, projede çalışan işçilerin çoğunluğu erkek olduğundan, bu Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı'nda da belirtilen bazı önleyici mekanizmalar tanımlanmıştır.

⁸ <https://www.kadinisci.org/guncel/deprem-bolgesinde-istihdam-edilen-kadinlarin-yarisi-kayit-disi/>
⁹ https://eca.unwomen.org/sites/default/files/2024-03/her_aftermath_deprem_sonrasi_adalete_erisimin_onundeki_engeller_aralik_23_tr_0.pdf

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 21 / 32

4.1 Cinsiyetle İlgili Riskler

4.1.1 Nüfus Akışına Bağlı Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz Riskleri

ÇSED'de tanımlandığı ve ortaya konduğu üzere, kamp alanından etkilenen yerleşim yerlerinin nüfusu az olduğundan, erkek ağırlıklı işçi nüfusun bulunduğu kamp alanının, yakın yerleşimlerdeki demografik yapı ve sosyal yapı üzerinde etkilerinin olacağı öngörülerek etki azaltıcı tedbirler tanımlanmıştır.

Nüfus değişimi kapsamında toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve hassas gruplar için ortaya çıkabilecek riskler önem arz etmektedir.

Erkek çalışan oranının kadınlara oranla çok yüksek olması, kadınların toplumsal yaşama katılımında ve kamusal alan kullanımında eşitsizlikleri ortaya çıkarabilmekte ve/veya toplumsal cinsiyete dayalı güvenlik sorunlarını ortaya çıkararak kadınların sosyal ve gündelik yaşamda kendilerini daha az güvende hissetmelerine neden olabilmektedir.

Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ve cinsel taciz ve istismar vakalarının toplumsal meselelerde ele alınması gerekliliği, ek önlemlere duyulan ihtiyacın altını çizmektedir. Bu kapsamda Proje, toplumsal cinsiyet kapsayıcı bir yaklaşımla yönetilecektir.

Bu iyileştirmeler ve önlemler, hassas grupların görüş, öneri ve şikayetlerinin sorunsuz ve zamanında Proje'ye iletilmesini sağlamak için uygulanacaktır.

4.1.2 Çalışma Koşulları ve Kadın İstihdamı

ÇSED kapsamında Alt Projelerde kullanılacak tüm kamp alanları ziyaret edilerek mevcut durumları ortaya konulmuştur (BKZ: CNR-KGM-TERRRP-CSED-001; Çalışma ve Çalışma Koşulları Bölümü).

Proje kapsamındaki inşaat faaliyetleri sırasında sahada çalışan mavi yakalı işçilerin tamamı erkektir.

Ancak Proje inşaat faaliyetlerinde İSG, halkla ilişkiler ve mühendislik işlerinde çalışan beyaz yakalı kadın çalışanlar bulunmaktadır. Ayrıca kadınlar şantiyelerde yemek, temizlik, güvenlik gibi hizmet alanlarında da çalışıyor. Bu bağlamda, toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımıyla çalışma koşullarının iyileştirilmesi bu TCEP'in temel hedefleri arasında sayılmaktadır.

Çalışma koşulları eğitim, ücret politikası ve çalışanlara tanınan haklar açısından değerlendirildiğinde eşitlik ilkesi benimsenecek ve uygulanacaktır. Ayrıca şantiyelerde servis ve temizlik hizmetlerinde çalışan mavi yakalı kadın çalışanların çalışma koşullarının fiziki olarak değerlendirilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik aksiyonların alınması TCEP kapsamındadır.

Çalışma ortamındaki fiziki şartların düzenlenmesi, kadın işçi çalıştırılması durumunda ihtiyaç duyulacak koruyucu ekipman ve iş elbisesi gibi kolaylıkların sağlanması ve gerekli şartların sağlanmasına yönelik düzenlemelerin yapılması kadın istihdamının artırılması açısından önemlidir.

Bu standartların sağlanması ve AİB ÇSÇ'ye uygun olarak sürdürülmesi için ilgili eylemlerin takip edilmesi tavsiye edilir.

Buna paralel olarak, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz (TCDŞT) ve işyerinde taciz, zorbalık, şiddet ve CSİ/CT konuları ayrı bir tanımla şikayet giderme mekanizmasına eklenmiştir. Bu revize edilmiş Şikayet Giderme Mekanizması, kadınlara ve hem ana yükleniciler hem de alt yükleniciler için çalışan diğer tüm çalışanlara bilgilendirme ve eğitim yoluyla açıklanacak, anlatılacaktır.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 22 / 32

Çalışanlara verilen eğitimler toplumsal cinsiyet ve CSİ/CT kavramları hakkında açıklayıcı olacaktır. Aynı zamanda, eğitimler aracılığıyla, çalışanların Projenin Şikayet Giderme Mekanizmasını (Projenin PKP dokümanında ayrıntılı olarak açıklanmıştır) ve yasal haklarını kullanmada izlenecek adımları öğrenmeleri sağlanacaktır.

Projenin ÇSED'nin bir parçası olarak geliştirilen eşitlik ve ayrımcılık yapmama dahil ÇSYP, inşaat aşaması boyunca uygulanacaktır. Çalışma süresinden itibaren tüm çalışanlara iş tanımı, çalışma saatleri, maaş, hak ve görevler, davranış kuralları ve işçiler için ŞGM hakkında bilgi içeren yazılı bir sözleşme düzenlenecektir.

Alt yüklenici ve çalışanların sözleşmelerini de eklemek üzere KGM tarafından Ana Proje Yüklenicilerine aşağıdaki içerikleri içeren ve tüm çalışanların okuyabileceği, anlayabileceği ve imzalayabileceği bir "Davranış Kuralları" eki hazırlanmalı ve Ana Proje Yüklenicilerine sağlanmalıdır. Davranış Kuralları, bunlarla sınırlı olmamak üzere, TCDŞT konusunu ve aşağıdaki ilgili konuları ve ayrıca temel ilke ve ilkeleri içermelidir.

- Ayrımcılık
- Cinsel taciz
- Şiddet/istismar,
- Zorbalık
- Suiistimal
- Gizliliğe saygı,
- Profesyonellik standartları
- İletişim kuralları,
- Diğer çalışanlarla ilişkiler,

Tüm çalışanlara ayrımcılık ve davranış kuralları konusunda eğitim verilecektir.

4.2 Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği

4.2.1 Bulaşıcı hastalıklar

İşçi konaklaması nedeniyle nüfus akışı, cinsel yolla bulaşan hastalıklar da dahil olmak üzere yeni bulaşıcı hastalıkları proje alanına getirebilir.

Potansiyel olarak genç erkekler olmak üzere çok sayıda inşaat işçisinin varlığı, HIV / AIDS gibi bulaşıcı hastalık riskinin artmasına katkıda bulunabilir.

Tüm bu koşullar göz önünde bulundurularak, tüm alt yüklenicilerin çalışanları ve işçileri de dahil olmak üzere detaylı sağlık kontrolleri ve raporları, Proje çalışanlarının işe alınması ve mobilizasyonu için ön koşul olacaktır.

4.2.2 Sosyal Çatışma Riski

ÇSED kapsamında, il dışından gelen ve yerel kültüre aşina olmayan işçiler ile yerel halk arasında yaşanabilecek sosyal uyumsuzluk ve çatışma riski tanımlanmıştır.

Proje kapsamında çalışacak işçilerin büyük çoğunluğunun yerel topluluklardan işe alınmaması ve göçmen işçilerin ağırlıklı olması durumunda göçmen işçilerin yerel sosyal ve kültürel yapıya uyum sağlayamama riski söz konusu olabilecektir. Bu, işçiler ve yerel topluluk üyeleri arasında çatışmalara yol açabilir. Bu çatışmalar aşağıdaki şekillerde ortaya çıkabilir:

- Yerel sakinler ve işçiler arasındaki yasadışı ilişkiler veya gayri resmi ekonomik ve sosyal ilişkiler nedeniyle yasadışı davranış ve suç riski artabilir.
- Yerel topluluklarla yetersiz etkileşim ve iletişim, yerel toplulukların endişelerinin ve şikayetlerinin göz ardı edilmesine neden olabilir.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 23 / 32

- Yerel istihdam yerine dışarıdan çalışanların işe alınması nedeniyle, yerel halk Proje ile işbirliğini kabul etmeyebilir ve Proje çalışanlarını yerel halk için bir tehdit olarak görebilir.
- Proje sürecinde yerel halk ile yüz yüze iletişim halinde olacak işçi, taşeron ve güvenlik personelinin yerel kültürel yapı ve duyarlılık cinsiyeti hakkında bilgi ve farkındalığına sahip olmaması nedeniyle çatışmalar ortaya çıkabilmektedir.

Bu kapsamda, ÇSED kapsamında aşağıdaki etki azaltıcı önlemler tanımlanmış ve Projenin ÇSED ve ÇSYP'sinde detaylandırılmıştır.

- Bu durum göz önünde bulundurularak çevre yerleşimlerle olumsuz iletişimin önüne geçilmesi, sosyal ve kültürel anlaşmazlıklardan kaynaklanan çatışmaların önüne geçilmesi için işçiler ile yerel halk arasındaki etkileşim en aza indirilecek ve kamp alanı içerisinde tüm ihtiyaçlar karşılanacaktır.
- Kamp alanında kalan işçiler, güvenlik personeli ve şoförler için toplum sağlığı ve güvenliği (TSG), Nüfusun cinsel sömürüsü ve istismarı (CSİ) ve cinsel taciz (SH), trafik güvenliği, yerel halkla iletişim konularında eğitimler verilmeli ve davranış kuralları sözleşmelerin bir parçası olarak bu konularda alınan önlemlere uyumu da içermelidir.
- Hem çalışanlar hem de PAP'lar için, anlaşmazlıkları ustaca ele alarak güveni artıran ve çatışmayı en aza indiren bir Şikayet Giderme Mekanizması kurulacaktır.
- Projenin nüfus ve demografi üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için yerel satın alma ve yerel istihdama öncelik verilmesi, sadece proje kabulünü artırmakla kalmayacak, aynı zamanda nüfus artışından kaynaklanan potansiyel sosyo-kültürel çatışmaları da azaltacaktır. Dış işçilerin kültürel özelliklerini bölgenin kültürüyle uyumlu hale getirmek, inşaat için uyumlu bir ortamın yaratılmasını teşvik eder.

4.2.3 Güvenlik Sorunları

Güvenlik konusu ÇSED ve TCEP kapsamında önemli bir TSG Projesidir.

Bu alanlardaki güvenlik personelinin öncelikle yeterli niteliklere ve sertifikalara sahip yerel halk arasından seçilmesi önemlidir.

Güvenlik personeli istihdamının yerel istihdam yoluyla sağlanamaması durumunda, güvenlik personelinin gerekli eğitimleri almış, uygun sertifikasyona sahip olma gibi niteliklerine göre seçilmesinin yanı sıra, yerel topluluklarla sık sık karşılaşacakları için sosyal ve kültürel farkındalık da geliştirilmelidir.

Güvenlik personeli görevlerini yerine getirirken, çalışma alanında çalışanlara ve/veya topluluklara karşı olası güç kullanımını önleyecek önlemler alınacaktır. Bu hassas çalışma için güvenlik görevlilerinin yerelden seçilmesi yöre halkı ile iletişimin kolaylaştırılması açısından faydalı olacaktır.

Güvenlik personeli de TCDŞT konusunda kapsamlı bir eğitim almalıdır. Projede kadın güvenlik personelinin istihdamı da TCDŞT risklerinin yönetilmesi açısından önemlidir.

4.3 Çocuk İşçiliğinin ve Zorla Çalıştırmanın Önlenmesi

Proje kapsamındaki tüm yükleniciler, çocuk işçiliğini, zorla çalıştırmayı yasaklamak, örgütlenme özgürlüğü, çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, çalışanlara eşit muamele ve toplumsal cinsiyet eşitliği başlıkları altında ILO sözleşmeleri de dahil olmak üzere eşit muamele ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamakla yükümlüdür.

Bu kapsamda KGM, Çocuk İşçiliği ve Zorla Çalıştırmanın önlenmesi de dahil olmak üzere çalışma koşullarının ve çalışma ilişkilerinin yönetimini düzenleyen tüm bu yasa, prosedür ve anlaşmaların Proje boyunca uygulanmasını sağlamak için bu TCEP'te verilen eylemlerin alınmasını sağlayacaktır.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 24 / 32

4.4 Hassas/Dezavantajlı Bireyler/Gruplar

AIIB'nin tanımına göre, hassas gruplar veya bireyler, kontrolleri dışındaki faktörler nedeniyle: (a) Projenin çevresel ve sosyal etkilerinden olumsuz etkilenme olasılığı daha yüksek olabilecek; ve (b) Proje avantajlarından yararlanma veya yararlanma yetenekleri diğerlerinden daha sınırlı olabilir. Bu tür bireylerin veya grupların ana akım danışma sürecinden dışlanma veya tam olarak katılmama olasılığı daha yüksektir ve bunu yapmak için özel önlemlere veya yardıma (veya her ikisine) ihtiyaç duyabilirler.

¹⁰ Proje faaliyetlerinden dolayı veya doğrudan etkilenen kişiler içindeki hassas gruplar bu TCEP kapsamında dikkate alınmış ve bu gruplara ilişkin eylemler tanımlanmıştır. Proje Etki Alanında (PEA) yaşayan hassas gruplar şunlardır:

- Fiziksel veya zihinsel engelli kişiler
- Kronik hastalıkları olan veya yatalak kişiler
- Kadın hane reisleri
- PEA kapsamında devlet veya dernek yardımı ile yaşayan yoksul insanlar
- Bakıma ve sosyal yardıma muhtaç yaşlılar
- İşsiz (iş arıyor olsalar bile)
- Kronik hastalık nedeniyle eve bağlı olan insanlar
- Okuma yazma bilmeyen yetişkinler
- Depremzedeler
- Mülteci, göçmen, Türkçe dil bilgisi sınırlı olan vatandaşlar
- Toprak sahibi olmayan ve başkalarının topraklarında yevmiyeli olarak çalışan köylüler.

Yukarıda hassas grup kategorileri tanımlanan gruplar için, deprem sonrası mevcut koşulların henüz kalıcı ve stabil hale gelmemiş olması nedeniyle proje etki alanında yer alan sayılara ilişkin aşağıdaki değerlendirmeler yapılabilir. PEA'daki nüfus içindeki hassas grupların oranı yüksektir. Özellikle deprem sonrasında, PEA bünyesinde depremden etkilenen hassas grupların oranı yüksek olmasına rağmen, nüfus veri sayısı henüz tespit edilememektedir.

Hatay ili coğrafi konumu itibarıyla en fazla Suriyeli mültecinin bulunduğu bölgeler arasında yer almaktadır. Suriyeli mülteci sayısı bakımından sırasıyla Gaziantep ve Osmaniye illeri takip etmektedir.

Aşağıdaki harita, PEA dahil olmak üzere Türkiye'deki şehirlerin Suriyeli mülteci sayısını göstermektedir.

¹⁰ https://www.aiib.org/en/policies-strategies/_download/environment-framework/AIIB-Revised-Environmental-and-Social-Framework-ÇSÇ-May-2021-final.pdf

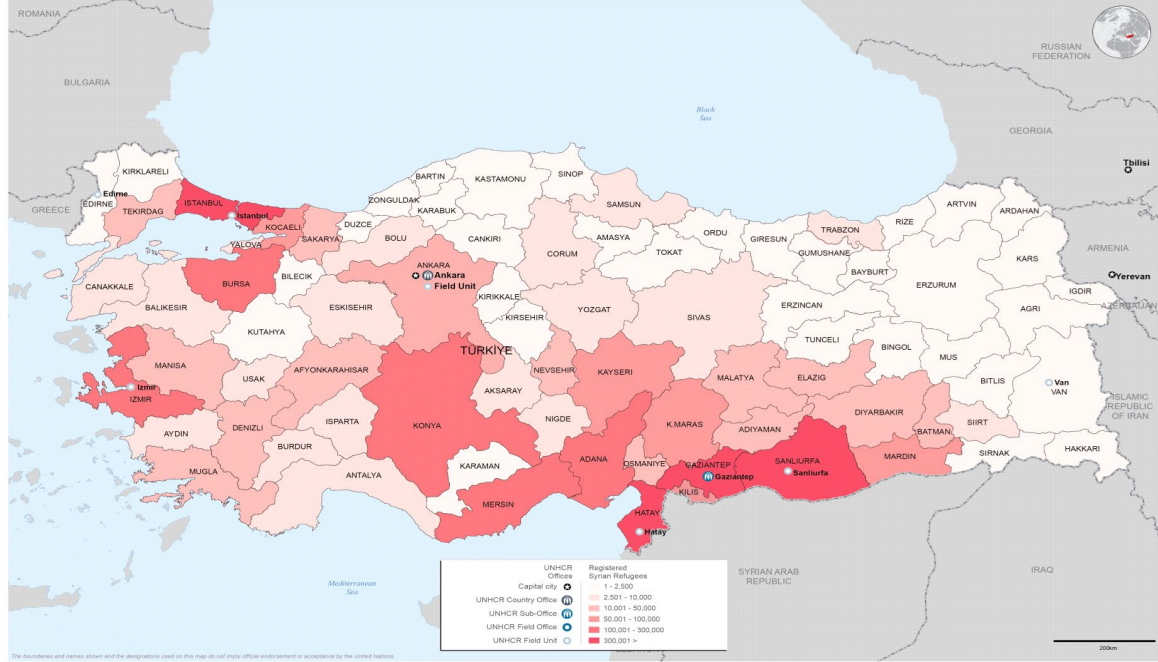

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 25 / 32

UNHCR Türkiye:

Provincial Breakdown of Syrian Refugees in Türkiye

as of 10 August 2023

Şekil 4. Türkiye'deki Suriyeli Mülteciler

Yoksulluk, PEA'da önemli bir göstergedir. Yoksulluk oranının en yüksek olduğu bölgeler depremde en çok etkilenen Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illeri oldu. Bu illerde 2023 TÜİK verilerine göre yoksulluk oranı yüzde 10,4 olarak belirlendi.

Bu hassas gruplar ve bu gruplar içinde yer alan kadınlar, Proje etki alanı için geliştirilen TCEP kapsamında dikkate alınmıştır.

4.5 Arazi Edinimi ve Geçim Kaynağı

Proje YYP/GKİP belgesi, Proje kapsamında ihtiyaç duyulan arazi edinimi ve geçim kaynaklarındaki potansiyel kayıpları belirlemek ve telafi etmek için geliştirilmiştir.

PEA kapsamında, uygulanan tüm kaçınma önlemleri sonucunda, Proje kapsamında sadece 1 parsel arazi ediniminden etkilenmektedir. Karayolları 5.Bölge Müdürlüğü sınırları içerisinde yer alan ve 3 No.lu alt proje olan Antakya-Samandağ Yolu (Samandağ Geçişi Dahil) Kesimi İkmal Yapım İşleri için arsa edinimi yapılması gerekiyordu.

Bu arazi, Proje kapsamında kamulaştırılan ve gönülsüz iskan kapsamında değerlendirilen tek arazidir.

Arazi edinimine yönelik bir düzenlemede, Proje YYP'sinde potansiyel geçim kaynakları etkileri tanımlanmıştır. Proje kapsamındaki inşaat ve rehabilitasyon faaliyetlerinden kaynaklanabilecek çevresel etkiler, arazilere erişimin engellenmesine neden olabilir. Bu etki, şantiyeden yetkisiz geçişi önlemek ve halk sağlığı ve güvenliği risklerini ortadan kaldırmak için topluluklar ve üçüncü taraflarca uygulanması gereken önlemlerden kaynaklanacaktır.

YYP/GKİP ayrıca Projeden etkilenen hassas gruplar ve kadınlar için ek önlemler ve iyileştirme destekleri de içermektedir.

Arazi edinimi kapsamında aşağıdaki PAP'ların tümü, mülklerin sahipleri, hissedarları ve resmi kiracıları, arazi edinimi/kamulaştırmasından etkilenen bireyler/hane sahipleri ve hassas gruplar YYP/GKİP'nin potansiyel yararlanıcıları olarak kabul edilecektir. YYP belgesi, Proje

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 26 / 32

kapsamında hassas gruplar olarak tanımlanan gruplara ek olarak, Proje ile ilgili etkilerden dolayı aşağıdaki grupları da hassas gruplar olarak kabul etmektedir:

- Kayıtlı olmayan konut kullanıcıları,
- Bir hanede yaşayan bir veya daha fazla hane halkı,
- Resmi sözleşmeleri olmayan dezavantajlı gruplar,
- Hissedar konut kullanıcıları.

Bu bağlamda, YYP hak değerlendirme yaklaşımı ve ücretlendirme stratejisi, hassas grupların ve kadınların YYP desteklerinden haberdar olmalarını sağlamak için paydaş bilgilendirme eylemlerini, YYP/GKİP desteklerine başvurabilmeleri için yardımları ve hassas grup desteklerini içermektedir.

Bu bağlamda, RP yetki değerlendirme yaklaşımı ve tazminat stratejisi, hassas grupların ve kadınların RP desteklerinden, RP/LRP desteklerine başvurabilmelerine yönelik yardımlardan ve hassas grup desteklerinden haberdar olmalarını sağlamak için paydaş bilgilendirme eylemlerini içeriyordu.

Bu destekler RP/LRP kapsamında duyurulmuş olup, hassas gruplar (HG'ler) ve kadınları kapsayan eylemler Tablo 5'te tanımlanmıştır.

4.6 Projenin Paydaş Katılımı ve Şikayet Giderme Mekanizması

Türkiye'de şu anda toplumsal cinsiyete dayalı şiddet için ulusal bir sevk sistemi bulunmaktadır ve bu sistem sadece aile içi şiddet için değil, aynı zamanda işyerinde taciz, zorbalık, şiddet ve CSİ/CT için de tüm kurumlar tarafından takip edilmektedir. Bunlar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın himayesindedir ve şu anda hem Türk İş Kanunu'nda hem de Türk Ceza Kanunu'nda ayrıntılı olarak tanımlanmış, kabul edilemez davranışları açıklamakta ve ilgili cezaları detaylandırmaktadır.

KGM, ŞGM'nin ulusal mevzuata ve AİIB standartlarına uygun olarak düzgün çalışmasını sağlamaktan sorumlu organdır.

ŞGM'yi içeren Projeye özel PKP, toplumsal cinsiyetle ilgili sorunları ve şikayetleri içeren eylemleri de tanımlar. Bu doğrultuda, Şikayet Giderme Mekanizması'na gelen bildirimler doğrultusunda, bildiriimi ilk ele alan birimlere ve çalışanlara CSİ/CT konularına ilişkin şikayetlerin nasıl yönetileceği konusunda eğitim verilecek. Projenin tüm ilgili birimleri ve personeli, CSİ/CT açıklamalarına yargısız bir şekilde yanıt vermek ve nasıl müdahale edileceğini bilmek için temel beceriler konusunda eğitilecektir.

İşyerinde cinsel taciz ve istismar da dahil olmak üzere kadın işçilerin sömürülmesi ve haksız muamele görmesine ilişkin şikayetlere öncelik verilecek ve harekete geçilecektir. Belirlenen ilgili makamlar, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet/CSİ/CT vakalarına ilişkin soruşturmalar ve bu soruşturmalar sonucunda alınan tedbirler hakkında bilgilendirilecektir.

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 27 / 32

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI

Aşağıdaki Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı (TCEP), Proje uygulamasında toplumsal cinsiyet eşitliğini ve fırsat eşitliğini geliştirmek için uygulanacak eyleme geçirilebilir önerileri özetlemektedir. Eylem maddelerinin her biri için hedefler KGM ve Yükleniciler tarafından belirlenecek ve taahhüt edilecektir.

Tablo 5. Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı

Konu	Eylem	Zaman Aralığı	Temel Performans Göstergeleri	İzleme Konumu	İzleme Yöntemi	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Taraf
Çalışma koşullarında toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığın artırılması	Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğinin önlenmesi ve temel insan haklarına ilişkin hükümleri içeren davranış kuralları belgesinin tüm alt proje yüklenici sözleşmelerinin ve çalışan sözleşmelerinin eklerinden biri olarak güncellenmesi ve eklenmesi Davranış kurallarının yönetim, denetçiler ve çalışanlar tarafından açıkça iletilmiş olduğundan emin olunması Politikaları uygulama konusunda yöneticileri ve denetçilerin eğitilmesi Erkek ve kadın işgücününün (vasıflı ve vasıfsız) günlerinin sayısının veya yüzdesinin doğru şekilde kayıtlarının tutulması Belirli iş görevlerine yönelik risk değerlendirmesinde cinsiyete duyarlı bir yaklaşım uygulanması ve tüm kadın çalışanlara, kadınların fizikine uygun Kişisel Koruyucu Ekipman sağlandığından emin olunması İşlerin başlangıcında, tüm işçilere iş tanımı, çalışma saatleri, maaş, haklar ve görevler, davranış kuralları ve işçiler için ŞGM hakkında bilgi içeren yazılı bir sözleşme verilecektir. İşçilerin ŞGM'ye erişmesine izin verilecek ve bu Mekanizmadan haberdar olmaları sağlanacaktır. Tüm çalışanlara ayrımcılık ve davranış kuralları konusunda eğitim verilecektir. Çalışanlara verilen eğitimler BV ve CSI/CT kavramları hakkında açıklayıcı olacaktır. Aynı zamanda, eğitimler aracılığıyla, çalışanların Projenin ŞGM'sini (Projenin PKP belgesinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır) ve yasal haklarını kullanırken izlenecek adımları öğrenmeleri sağlanacaktır.	Proje başlangıcında, Planların onaylanmasını takiben	Revize edilmiş sözleşmeler Davranış Kuralları belgesi Eğitim Katılımcı Listeleri Kadın ve erkek (vasıflı ve vasıfsız) günlerin sayısı veya yüzdesi kayıtları Risk Değerlendirme Raporları	Tüm Alt Proje Alanları	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhitler
						Üç ayda bir	Üç ayda bir	KGM
Çalışma koşullarının toplumsal cinsiyete	Şantiyelerde ulaşım hizmetleri, soyunma odaları, tuvalet ve lavabo gibi fiziksel ortamların kadınlara eşit bir şekilde sağlanarak fırsat eşitliği sağlanması, kadın ve erkek için fırsat eşitliğinin sağlanması için iyileştirilmesi	Yüklenici ve taşeronlar tarafından kullanılmak	Kadın çalışan başına ayrı tuvalet sayısı, Kadınlar için ayrı giyinme	Proje İnşaatı ve Kamp alanları	İç denetimler ve raporlar Şikayet kayıtları	Aylık	Aylık	Müteahhitler

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 28 / 32

Konu	Eylem	Zaman Aralığı	Temel Performans Göstergeleri	İzleme Konumu	İzleme Yöntemi	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Taraf
duyarlı bir şekilde iyileştirilmesi.		üzere tüm kamp alanlarında işçi konaklaması başlama öncesi işçi barınma yeri bulunmadan önce. Her ay düzenli kontroller sonrası gerekli görüldüğünde	odası imkanlarının sağlanması, Hizmetlerden yararlanan kadın sayısı Çalışan şikayet mekanizmasında fiziksel çalışma koşulları ile ilgili kapatılan şikayet sayısı			Üç ayda bir	Üç ayda bir	KGM
Proje güvenliği konusunda toplumsal cinsiyet farkındalığının artırılması	Şantiye Güvenlik personeline toplumsal cinsiyet farkındalığı eğitimi verilmesi ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz konularında eğitim verilmesi; Halkla iletişim, Sosyal ve kültürel uygunluk, ŞGM, TCDŞ, CSI/SH	Güvenlik görevlileri veya güvenlik taşeronları işe başlamadan önce	Eğitim sayısı Cinsiyete göre eğitime katılan personel sayısı TCDŞT'ye ilişkin Şikayet Düzeltme Mekanizması kayıtları	Proje İnşaatı ve Kamp alanları	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhit
						Üç ayda bir	Üç ayda bir	KGM
Çocuk işçiliğinin, zorla çalıştırmanın, cinsiyet ayrımcılığının ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi	Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma ve cinsiyet ayrımcılığının önlenmesi amacıyla Proje kapsamında çalışan tüm taşeron ve tedarikçilerin çalışma izinleri kontrol edilerek işe alımlar yapılacaktır. Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma ve cinsiyet ayrımcılığını önlemek için tüm alt yüklenicilerin ve tedarikçilerin sözleşmelerinde Davranış Kuralları yer alacaktır.	Yeni bir işçi, taşeron ile anlaşma yapıldığında ve taşeronlar ve bunların işçileri işe başlamadan önce	İşçinin sözleşmeleri Şikayet Düzeltme Mekanizması kayıtları	Tüm Alt Proje Yüklenicileri, Alt Yükleniciler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhit
Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, cinsiyet ayrımcılığı, taşeronlarda ve tedarik zincirinde ŞGM,	Taşeron ve tedarikçilerin sosyal, İK ve İSG yetkililerine oryantasyon eğitimlerinin verilmesi ve en az aşağıdaki konuları da kapsayacak şekilde genişletilerek uygulanması Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, cinsiyet ayrımcılığı, sosyal ve kültürel uyum, ŞGM, TCDŞ, CSI/CT.	Yeni bir işçi, taşeron ile anlaşma yapıldığında ve taşeronlar ve bunların işçileri işe başlamadan önce	Eğitim sayısı Cinsiyete göre eğitime katılan personel sayısı	Tüm Alt Proje Yüklenicileri, Alt Yükleniciler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhit

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 29 / 32

Konu	Eylem	Zaman Aralığı	Temel Performans Göstergeleri	İzleme Konumu	İzleme Yöntemi	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Taraf
TCDŞ, CSI/CT konularında farkındalık yaratma								
Toplumda cinsiyet ayrımcılığı, ŞGM, TCDŞ, CSI/CT konularında farkındalık yaratma	Proje çalışanlarından bekleyebilecekleri ve beklememeleri gereken davranışlar konusunda topluluklar arasında farkındalık yaratmak. TCDŞT, CSI/CT'nin ne olduğu, raporlanma yolları ve raporların nasıl ele alınacağı konusunda net açıklamalarla farkındalık oluşturmak sağlanacaktır. TCDŞT konusunda iletişim bilgilerini ve mevcut ve erişilebilir şikayet kanallarındaki ayrıntılar ve TCDŞT ile ilgili vakaları konuya özel bir prosedür kapsamında yönetileceğinin açıklanması sağlanacaktır. TCDŞT şikayetlerinin nasıl yönetildiğini açıklamak için ilgili paydaşlara toplantı, görüşme vb. açıklamalar yapılacaktır.	Yüklenici ve/veya taşeron firmaların işe başlamasından sonraki ilk 3 ay içerisinde	Cinsiyete göre eğitime katılan personel sayısı Gerçekleştirilen bilinçlendirme çalışmalarının sayısı TCDŞT, CSI/CT'nin ne olduğu, raporlanma yolları ve raporların nasıl ele alınacağı hakkında sağlanan bilgi sayısı. Mevcut ve erişilebilir şikayet kanallarında dağıtılan iletişim bilgilerinin sayısı	Tüm Alt Proje Yüklenicileri, Alt Yükleniciler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhit
Potansiyel Topluluk Rahatsızlığını Önleme	Şehir dışından gelen işçilere, yerel halkla diyalog ve iletişim konusunda Yüklenici tarafından gerekli bilgi ve eğitimler verilecek ve Şikayet Giderme Mekanizması aracılığıyla takip edilecektir. KGM, davranış kurallarının ve yerel halkın yabancı çalışanlardan ve yabancılardan olumsuz etkilenmesini önlemek için Yüklenicinin koordinasyonunu sağlayacak ve işçilere kamusal iletişim, sosyal ve kültürel uyum, ŞGM, TCDŞ, CSI/CT konularında eğitim tanıtımını ve verilmesini sağlayacaktır.	Proje başlangıcında, Planların onaylanmasını takiben	Eğitim sayısı Eğitime katılan personel sayısı Şikayet Düzeltme Mekanizması raporları	Proje/ Alt Proje etki alanları ve tüm departmanlar	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhitler
						Üç ayda bir	Üç ayda bir	KGM

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 30 / 32

Konu	Eylem	Zaman Aralığı	Temel Performans Göstergeleri	İzleme Konumu	İzleme Yöntemi	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Taraf
İşçi Şikayet Giderme Mekanizma sisteminin toplumsal cinsiyete dayalı olarak kapsayıcılığının sağlanması	Tüm çalışanlara yönelik eğitimler ile çalışanlar, projenin Şikayet Giderme Mekanizması ve yasal haklarını kullanırken izlemeleri gereken adımlar hakkında bilgilendirilecektir. ŞGM bilgilendirmesi kapsamında TCDŞ ve CSI/CT şikayet yönetimi ile ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır.	Proje başlangıcında, Planların onaylanmasını takiben	Eğitim sayısı Cinsiyete göre eğitime katılan personel sayısı Şikayet Düzeltme Mekanizması cinsiyete göre kayıtlar	Proje/ Alt Proje etki alanları ve tüm departmanlar	Eğitim kayıtları Personel davranışlarının gözlemlenmesi İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	Müteahhitler
						Üç ayda bir	Üç ayda bir	KGM
Şikayet Giderme Mekanizma sisteminin toplumsal cinsiyet kapsayıcılığının sağlanması	Proje etki alanındaki hassas grupları ve kadınları, TCDŞT şikayetleri de dahil olmak üzere Proje Şikayet Giderme Mekanizması hakkında bilgilendirmek. Proje etki alanındaki muhtarlarla toplantılar yaparak hassas grupların ve kadınların Proje Şikayet Giderme Mekanizmasından haberdar olmalarını sağlamak. Hassas gruplar ve kadınlar da dahil olmak üzere proje hakkında güvenlik ve sağlık bilgileri sağlamak. Cinsiyete göre ayrıştırmış şikayet kaydı oluşturun ve sürdürün. Bu tür şikayetleri izlemek için Proje tarafından ayrı bir veri tabanı tutulmalıdır.	ŞGM belgesi de dahil olmak üzere PKP'nin onaylanmasından hemen sonraki ilk ay içinde	Bilgi etkinliklerinin sayısı Şikayet Düzeltme Mekanizması cinsiyete göre kayıtlar	Proje/ Alt Projeden etkilenen ilçeler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	KGM (Tarım ve Orman)
Proje uygulaması sırasında paydaş katılımında sosyal ve toplumsal cinsiyet katılımının sağlanması	Proje Projesi'nin etkilenen yerleşim yerlerinde, hassas gruplar ve kadınlar da dahil olmak üzere Proje riskleri, hafifletme önlemleri hakkında güvenlik ve sağlık bilgilendirme toplantıları sağlamak. Proje uygulaması sırasında kadınlar da dahil olmak üzere yerel toplulukların istişareye katılımını teşvik edin. Kadınların katılımını sayılar, yüzdeler ve öneri ve endişelerinin nasıl ele alındığı açısından kaydedin. ÇSED, NTS, YYP-GKİP, PKP, Şikayet Giderme Mekanizması ve kamuya açık hale getirilecek diğer belgeleri içeren ÇSED açıklama paketi. Mekanların kadınlara erişilebilirliğini ve belgelerin kadınların uğrak yeri olan halka açık yerlerde erişilebilir olmasını düşünün. İstişare toplantılarını, örneğin bakım görevlerinden kaynaklanan kadınların zaman kısıtlamalarına uyum sağlayacak şekilde planlamak ve mekanın erişilebilirliğini göz önünde bulundurmak. Gerekirse, yakın topluluklardan erkekler ve kadınlar için ayrı toplantılar yapılmalıdır.	ŞGM belgesi de dahil olmak üzere PKP'nin onaylanmasından hemen sonraki ilk ay içinde	Bilgi etkinliklerinin sayısı Bilgilendirilen HG ve kadın sayısı	Proje/ Alt Projeden etkilenen ilçeler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	KGM (Tarım ve Orman)

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 31 / 32

Konu	Eylem	Zaman Aralığı	Temel Performans Göstergeleri	İzleme Konumu	İzleme Yöntemi	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	Sorumlu Taraf
	Özellikle PUB'lar ve BPUB'lardaki Sosyal Uzmanlar veya Yüklenicinin HİS'su (varsa) için toplumsal cinsiyete duyarlı konuları göz önünde bulundurarak kadınlarla eğitim verilmesi							
Yeniden yerleşim ve geçim kaynağı restorasyonu	Bilginin yayılması, danışma, müzakere ve yeniden yerleştirme sonrası izleme süreçleri sırasında, her bir hassas PEK'in ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmış özel bilgi ve danışma yöntemleri ve araçlarının geliştirilmesi ve uygulanması yoluyla kadınlara ve hassas kişilere özel dikkat gösterilecektir. İşgal ettikleri topraklarda tapusu olmayan kadınların tazminat almaya uygun görülmesini sağlayın. Ekonomik yerinden edilme için uygun tazminatı değerlendirirken, kadınların tarım sektörü de dahil olmak üzere kayıt dışı işgücü piyasasındaki rolünü göz önünde bulundurun. Kadınların beceri eğitimi ve istihdam fırsatları açısından geçim kaynaklarının restorasyonuna eşit erişime sahip olmalarını sağlamak, ekonomik durumlarını eşit şartlarda iyileştirmelerini sağlamak. Birden fazla hassas duruma sahip olan PEKs da dahil olmak üzere hassas gruplara, hedeflenen aynı yardım ve aşağıdakiler de dahil olmak üzere, etkilenen hanelerle doğrudan etkileşim yoluyla tasarlanacak önlemler sağlanmalıdır: ▪ Danışmanlık hizmetlerine ve geçim kaynağı restorasyon girişimlerine erişim yardımı. ▪ Tazminat ödemelerine erişim için yardım. ▪ Yeniden yerleştirme süreciyle ilgili devlet kurumlarına erişimde yardım ▪ Okuma yazma bilmeyenlere, yaşlılara ve ihtiyacı olan diğer kişilere, kamulaştırmayla ilgili resmi belgelerin incelenmesi ve işlenmesinde yardımcı olun. Uygun ve çalışabilecek durumda olan ve Projenin istihdam gereksinimlerini karşılayan hane halkı üyelerinden birine iş fırsatlarında öncelik verilmesi.	▪ YYP/GKİP planının onaylanması ve uygulanması sürecinde	▪ Hassas Gruplara sağlanan yardım sayısı ▪ Kadınlara verilen bilgi sayısı ve HG'lere sağlanan destek sayısı ▪ Cinsiyet dağılımına göre YYP/GKİP tazminat ve desteklerinin sayısı ve oranları	Proje/ Alt Projeden etkilenen ilçeler	İç denetimler ve raporlar	Aylık	Aylık	KGM (Tarım ve Orman)

TOPLUMSAL CİNSİYET EYLEM PLANI		CNR-KGM-TERRRP-TCEP-001
Final	Tarih: Temmuz 2024	Sayfa 32 / 32

6 İLGİLİ/REFERANS DOKÜMANLAR

Belge/Rapor Adı	Belge/Rapor Kimliği
Paydaş Katılım Planı	CNR-KGM-TERRRP-PKP-001
Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti	CNR-KGM-TERRRP-CSDT-001
Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi	CNR-KGM-TERRRP-CSED-001
Projenin ÇSYP'leri	CNR-KGM-TERRRP-CSYP-001 CNR-KGM-TERRRP-CSYP-002 CNR-KGM-TERRRP-CSYP-003 CNR-KGM-TERRRP-CSYP-004 CNR-KGM-TERRRP-CSYP-005

